

Suna ÇÖĞMEN

**EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN KULLANDIKLARI
OKUDUĞUNU ANLAMA STRATEJİLERİ**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültesi öğrencilerinin, ders metinlerini okurken, okuduğunu anlama stratejilerini kullanma sıklıklarını belirlemektir. Araştırmanın örneklemini 2007–2008 öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören 230 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada, Taraban ve arkadaşlarının (2004) geliştirdiği Metacognitive Reading Strategies Questionnaire (MRSQ), Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılarak Üst Bilişsel Okuma Stratejileri Ölçeği (ÜBOS) adı altında kullanılmıştır. Verilerin analizinde, frekans ve yüzde dağılımları, ortalama, standart sapmaları hesaplanmış; t-testi, tek yönlü varyans analizi, bağımsız gruplar için parametrik olmayan Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U-Testi ve korelasyon tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Öğrencilerin kullandıkları okuduğunu anlama stratejileri, ölçeğin iki boyutu ve tümü için “sık sık kullanırım” düzeyinde bulunmuştur.
2. Cinsiyete göre öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanma sıklıkları, “analitik stratejiler” boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermezken, “pragmatik stratejiler” boyutunda kız öğrenciler lehine anlamlı bir değişim göstermiştir.
3. Alanlara göre öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanma sıklıkları, “analitik stratejiler” boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermezken, “pragmatik stratejiler” boyutunda anlamlı bir fark bulunmuştur. Buna göre, Türkçe Öğretmenliği Bölümü öğrencileri pragmatik stratejileri daha az sıklıkta kullandıklarını ifade etmişlerdir.
4. Kitap okuma sıklığına göre öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanma sıklıkları, “analitik stratejiler” boyutunda anlamlı bir fark gösterirken, “pragmatik stratejiler” boyutunda anlamlı bir fark bulunmamıştır. Buna göre, yılda 6 ile 20 kitap okuyan öğrenciler ile yılda 21 ve fazla kitap okuyan

öğrenciler, yılda 1 ile 5 kitap okuyan öğrencilere göre daha sık analitik stratejiler kullandıklarını ifade etmişlerdir.

5. Sınıf, anne-baba eğitim durumu, anne-baba mesleği, lise türü ve sınav türüne göre öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanma sıklıkları istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

6. Öğrencilerin okuma stratejilerini kullanma sıklıkları ile akademik başarıları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: okuma, okuduğunu anlama stratejileri, üst biliş, üst bilişsel okuma stratejileri